

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASINING DAVLAT BAYROG‘I - O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SUVERENITETINING RAMZIDIR

Yangiboyev Farhod Rashidovich

O‘zbekiston Respublikasi IIV Surxondaryo akademik litseyi huquq fani o‘qituvchisi

Farhod.yangiboyev@list.ru

Davlatimiz bayrog‘i xalqimizning irodasini toblab, elni ezgulik, ulug‘ va buyuk maqsadlar sari birlashtirib xalqimizga ruhiy quvvat beradi. Milliy bayrog‘imiz juda chiroyli, unda ulug‘vorlik, ezgulik, tariximiz aks etadi¹

*O‘zbekiston Respublikasi
Prezidenti Shavkat Mirziyoyev.*

Annotatsiya: Mazkur maqolada yangi O‘zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar, jamiyat hayotida davlat ramzlarining o‘rni, shu sohani rivojlantirish qanchalik darajada muhim ekanligi, shuningdek, davlat siyosati darajasiga ko‘tarilgani va qabul qilingan normativ huquqiy hujjatlar mazmun mohiyati va Vatanimiz mustaqilligi – biz uchun kuch-qudrat va ilhom manbayi, taraqqiyot va farovonlik asosi uchun taklif va tavsiyalar yoritilgan.

Kalit so‘zlar: Yangi O‘zbekiston, ma’naviyat, huquq, g‘oyaviy kurashlar, jaholat, ma’rifat, vatanparvarlik, taraqqiyot strategiyasi, milliy g‘urur, qadriyatlar, davlat ramzlari.

Davlatimiz rahbarlari sharafiga boshqa davlatlarda yurtimiz bayrog‘i ko‘tarilganida, xorij safarlarida, o‘zga davlatlar hududida O‘zbekistonimiz bayrog‘ini ko‘rganimizda, nufuzli xalqaro sport anjumanlarida mamlakatimiz bayrog‘i hilpiraganida odamning qalbi allanechuk bo‘lib ketadi. Vatan hissini yurakdan tuygan har bir inson borki, yurt bayrog‘ini muqaddas bilib, uning hurmat va sharafini chin qalbdan e‘zozlaydi. Zero milliy bayrog‘imiz - mamlakatimiz suverenitetining oliy ramzi bo‘lib, xalqaro munosabatlarda O‘zbekiston Respublikasining timsoli sifatida namoyon bo‘ladi.

Sohibqiron bobomiz zamonida bayroqni past tutish yoki sarbozning qo‘lidan tushib ketishi xosiyatsiz sanalgan. Bunga sohibqiron alohida e‘tibor bergan. Bayroqning pasaytirilishi mag‘lubiyat va ortga chekinish ishorasi bo‘lgan. Shuningdek, «Temur tuzuklari»da ta‘kidlanishicha, dushman ustidan shijoat va mardlik ko‘rsatib, g‘alaba qozongan amirlar va sipohiyarga davlat timsollari — tug‘ va nog‘ora in‘om qilingan. Bu sohibqiron davlatida saltanat ramzlari nechog‘lik baland maqom tutgani va ular qanday katta ijtimoiy-siyosiy, ma‘naviy-ma‘rifiy ahamiyat kasb etganidan dalolat beradi...

Vatanimiz bayrog‘i. U tarixning xalqimiz boshiga musibat tushgan davrlari — o‘tgan asr boshlarini yodimizga soladi. O‘sha kunlar xalqimiz qalbida ketmas dog‘ bo‘lib qoldi. Vatan bayrog‘ini tutgan qo‘llar qayrildi, ozodlikni kuylagan ovozlar bo‘g‘ildi... Millat fidoyilari «xalq dushmani», «quloq», «sotqin» degan qora nomlar bilan ta‘qibga olindi. Dunyoga ne-ne allomalarni bergan qadim xalq omi, savodsizga chiqarildi. Xalqimizga nisbatan aytilgan bu haqorat asl vatandoshlarimiz qalbida ma‘rifat olovini yoqdi — ular belini mahkam bog‘lab, millatni erk va ozodlik bayrog‘i ostida birlashishga chaqirdi.

Bu mag‘rur elning asrlar davomida orzu qilgan g‘ururi, sha‘ni, qadr-qimmatini, irodasini ifodalovchi ozodlik bayrog‘i edi!

Unda ajdodlar orzu-armoni aks etadi. Unda xalqimizning buguni, o‘lmas xotirasi, iymon-e‘tiqodi, kelajakka bo‘lgan komil ishonchi jilolanadi.

Milliy bayrog‘imiz eniga 250 sm, bo‘yiga 125 sm o‘lchamdagi to‘g‘ri to‘rtburchak shaklidagi mato bo‘lib, har birining eni 40 sm keladigan, moviy, oq va yashil en chiziqlardan iborat. o‘rtadagi oq en chizig‘i ning har ikki yon tarafidan kengligi 2.5 sm keladigan qizil hoshiya o‘tkazilgan.

O‘zbekiston respublikasi davlat bayrog‘ining yuqori qismidagi moviy enning old va orqa tomonlarida, bayroqning chap chetiga yaqin joyda, dastadan 20 sm masofada vertikal holatdagi oq rangli yangi oy tasviri joylashtirilgan. Oyning do‘ng tarafi dastaga qaragan holatda va dastagacha bo‘lgan masofa do‘ngning eng chetki qismidan o‘lchanadi. Yarim oy tasviri xayolan to‘lin oyga birlashtirilganida, uning diametri 30 sm chiqadi. Ya‘ni bayrog‘imizdagi oy aylanasini uzunligi 30π ga teng. Moviy rangdagi qismda shuningdek, yarim oy tasviridan o‘ng tarafda, 12 ta besh qirrali yulduzlar tasvirlangan bo‘lib, ular yuqorida 3 ta, o‘rta qatorda 4 ta va pastki qatorda 5 tadan joylashtirilgan. Har bir yulduz diametri 6 sm keladigan doiraga sig‘adi. Yulduzlarga tashqi chizilgan doiralar orasidagi masofa ham 6 sm qilib belgilangan. Quyi qatordagi 5 dona yulduz oyning pastki qirrasidan 3.5 sm masofada joylashadi. Oy va yulduzlar umumiy holatda 70×30 o‘lchamdagi to‘g‘ri to‘rtburchakka sig‘adi²

Bayrog‘imiz 1992 yilning 2 martidan O‘zbekiston to‘laqonli suveren respublika sifatida tan olinganining ramzi sifatida Birlashgan Millatlar Tashkilotining Bosh qarorgohi oldida ham hilpiray boshladi. Mana, qariyb yigirma besh yildirki, u xalqaro maydonda mamlakatimizning kuch-qudrati, mustaqilligimizning jahonaro ifodasi, xalqimiz g‘ururi va iftixori timsoli bo‘lib xizmat qilmoqda.

Bugina emas, dunyo mamlakatlaridagi elchixonalarimiz binolari, qator xalqaro tashkilotlar qarorgohlarida ham bayrog‘imiz O‘zbekiston ramzi bo‘lib turibdi. Chet ellarda yurganimizda o‘sha yerda hilpirab turgan bayrog‘imizga ko‘zimiz tushishi bilan yuragimizda cheksiz faxr uyg‘onadi, ruhimiz ko‘tariladi. Bayrog‘imiz timsolida dunyoning har qaysi nuqtasida ham O‘zbekiston degan himoyachimiz, suyanchig‘imiz borligini his qilamiz.

Bayrog‘imiz bugungi kunda milliy aviakompaniya samolyotlari, xalqaro yo‘nalishdagi poyezdlarimiz orqali dunyoning ko‘plab mamlakatlariga «parvoz qilib», O‘zbekistonday kelajagi buyuk davlat borligini jahonga namoyish etmoqda. Zotan, «O‘zbekiston Respublikasining Davlat bayrog‘i to‘g‘risida»gi Qonunning 2-3-moddalarida ta‘kidlanganidek, davlatimiz bayrog‘i suverenitetimiz ramzidir³.

Xalqaro maydonda rasmiy delegatsiyalarimizning xorijiy mamlakatlarga safarlari chog‘ida, xalqaro tashkilotlarda, konferensiyalar, jahon ko‘rgazmalari va sport musobaqalarida mamlakatimiz timsoli hisoblanadi. Qonunning 13-moddasiga muvofiq, fuqarolarimiz, shuningdek, O‘zbekistonda turgan boshqa shaxslar davlatimiz bayrog‘ini hurmat qilishlari shart va unga behurmatlik uchun jazo muqarrar.

Bayrog‘imiz davlat idora va tashkilotlari, ta‘lim muassasalari, harbiy qismlar — qo‘yingki, barcha sarhadlarida hilpirab turibdi. Qurolli kuchlarimiz safiga chaqirilgan, harbiy ta‘lim muassasalarini tamomlagan yoshlarimiz Davlatimiz bayrog‘i poyida Vatanni ko‘z qorachig‘iday asrash, uni o‘z sha‘ni va nomusiday munosib himoya qilishga qasamyod qiladi.

Nufuzli xalqaro sport musobaqalarida yurtimiz bayrog‘ini baland ko‘tarayotgan sportchilarimizning yutuqlari qalbimizni vatanparvarlik tuyg‘usiga to‘ldiradi.

Joriy yilning avgust va sentyabr oylari Braziliyaning Rio-de-Janeyro shahrida o‘tkazilgan butun dunyo Olimpiada va Paralimpiadada qatnashgan o‘g‘il-qizlarimiz Amerika diyorlarida Yer kurasining eng tez, eng zo‘r va eng kuchli sportchilari yig‘ilgan jahon Olimpiadasida bizni bayrog‘imizni eng oliy darajaga ko‘tarishlari – hammamizning g‘urur va iftixorimiz bo‘ldi!

Televideniye orqali bu unutilmas voqyealarni tomosha qilib, Amerika diyorlarida ko‘tarilgan bayrog‘imizni ko‘rib turgan har bir o‘zbekistonlik o‘zini go‘yo o‘zi ko‘targanday his qilib, o‘zi yutganday faxrlanib, o‘zi g‘olib bo‘lganday hursand bo‘ldi! Chunki bunday holat – har birimizning g‘urur va iftixorimiz!

Vatan himoyasidek muqaddas burchni mardona o‘tash uchun bayrog‘imizni o‘pib qasamyod qilayotgan harbiylarimizning qalbidagi olovni, ko‘zlaridagi jo‘mardlikni ko‘rib, faxrlanamiz. Ana shunday lahzalarda hech mubolag‘asiz Vatanimiz bayrog‘ini ko‘zimizga to‘tiyo qilgimiz keladi. Bu faxrlanish aslida yurtga bo‘lgan cheksiz mehr va sadoqatning yorqin ko‘rinishidir.

Har bir inson ongu shuuriga Vatanimiz ramzlariga nisbatan chuqur hurmat tuyg‘ularini singdirish, umummilliy va ehtirom timsollari bo‘lgan bayroq, gerb va madhiyamizni ulug‘lash va ardoqlash barchamizning muqaddas burchimizdir.

Bugun Yangi O‘zbekistonni porlayotgan quyoshga qiyoslasak, undan taralayotgan ilm-u ziyo nuri ko‘hna zaminga merosdir. Davlatimiz bayrog‘i xalqimizning irodasini toblab, elni ezgulik, ulug‘ va buyuk maqsadlar sari birlashtirib xalqimizga ruhiy quvvat beradi. Milliy bayrog‘imiz juda chiroyli, unda ulug‘vorlik, ezgulik, tariximiz aks etadi.

Toki bayroq bor ekan, millat bor, davlat bor, Vatan bor. O‘zbekiston farzandlari qayerda bo‘lmasin, qanday natijalarga erishmasin Vatan bayrog‘ini ardoqlaydi. Chunki bayroq — hurlik timsoli, ezgulik, tinchlik ramzidir!

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. «O‘zbekiston Respublikasining Davlat bayrog‘i to‘g‘risida»gi Qonunning 2- 3-moddalari
2. Prezident Shavkat Mirziyoyevning O‘zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligining 30 yillik bayramiga bag‘ishlangan tantanali marosimdagi nutqi)
3. Shavkat Mirziyoyev. YANGI O‘ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASI. –T.: “O‘ZBEKISTON”, 2022. -B.261.
4. I.A.Karimov. “Yuksak ma’naviyat-yengilmas kuch”. -T.: “Ma’naviyat”, 2008. - B.28-29.